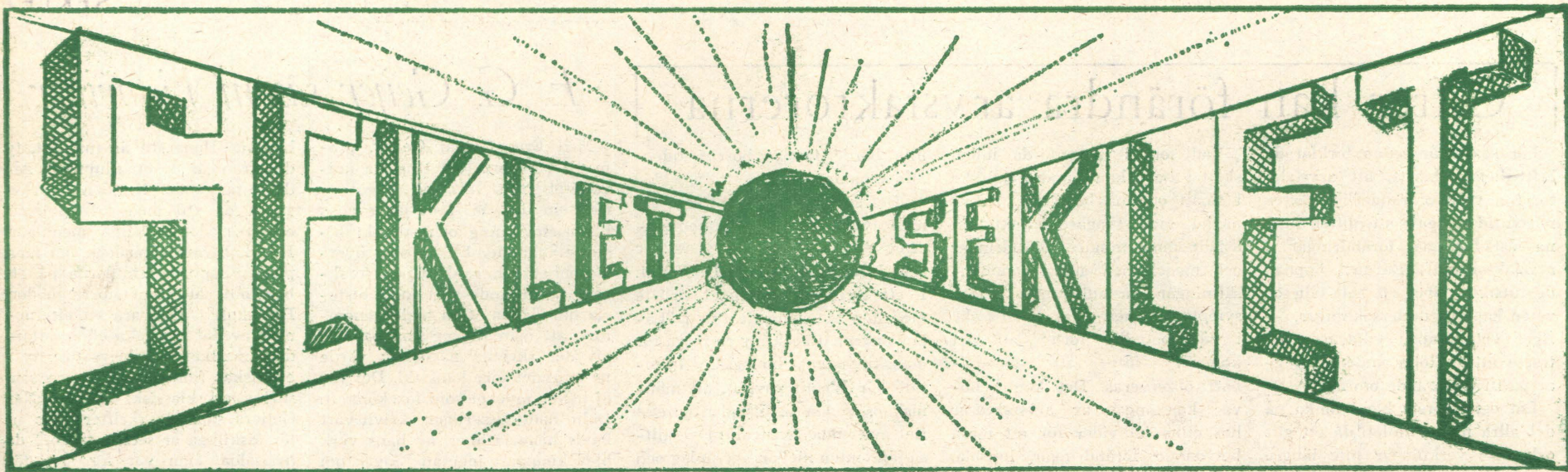

CIVILISATION ELLER KULTUR

För ett fåtal år sedan konstaterade en stor internationell kongress att framtidens samhälle skulle domineras av de jättelika storstäderna med många miljoner invånare. Ingen eller endast ett fåtal skulle bo på landsbygden. Nyligen konstaterade en känd svensk "historieprofessor" — bekant framförallt för sin konstanta nedvärdering av våra historiska förgrundspersoner — att även Sverige i en nära framtid måste tänkas bestå av ett fåtal jättestora städer med resterande areal utfylld av skog och "underbara fritidsområden" för stadsborna. Den aktuella svenska statsdirigerade samhällsplaneringen har ju också redan kommit långt mot det hägrande målet: den på ursprunglig bondebefolkning tömda landsbygden och en koncentration till städer och tätorter av ca 90 proc. av Sveriges invånare, och vad som återstår av ännu tredskande bönder väntar man sig ha kommit till rätta med genom lämpliga diktaturåtgärder inom de närmaste åren.

Falsk radikalism

För denna samhällsyn är alltså staden och dess livsform den bästa tänkbara. Stads- och tätortsmänniskan anses tydligen representera slutpunkten i den långa utvecklingskedjan mot vad man anser vara idealet. Livet i staden och tätorten med dess av industri, handel, byråkrati och service präglade arbetsliv och dess av forcerad "avkoppling" kännetecknade fritid där nöjeshets, alltmer raffinerad njutning av narkotika, alkohol och andra döva substitut hör till dagordningen — anses tydligen vara det mest eftersträfvansvärda och människovärdiga liv som dagens toppmoderna samhällsplanerare kan tänka sig. Isynnerhet kommer denna inställning fram hos de s.k. radikala partierna. Vid en stor sammankomst nyligen framhöll flera talare från det största av dessa partier det oroväckande i den "storstadsfientliga strömning" som under det senaste året börjat göra sig märkbar i vissa kretsar i de s.k. mittenpartierna. Gynnandet av storstaden var tydligen för det vid nämnda sam-

mankomst kongressande partiet en livsviktig fråga.

Det är emellertid omöjligt att vid objektivet studerande av frågan om storstadens företrädare finna verkliga, sakliga skäl för en sådan nästan monoman inställning. Man kommer istället till den slutsatsen att bakom denna, ofta nästan vildsinta propaganda för en forcerad urbanisering, ligger rent dogmatiska spekulationer.

Däremot talar så många verkliga skäl för en begränsning av städernas storlek att endast den som är förblindad av vissa politiska eller sociala dogmer kan förnekas de fakta det här gäller.

Storstaden — livsfarlig

Vi behöver inte dröja vid storstadens uppenbara nackdelar i form av förorenad luft, buller och stressfrämjande tempo. Vida farligare än den själsliga, mentala inverkan som storstadens livsform har på människan som lever i denna miljö. Och för dessa storstadsivrare borde det väl ändå vara ett menetekel att höra WHO:s (världshälsorådets) proklamation i början av april i vilken förklaras att noggranna undersökningar har visat den stora fara som just storstadens mentala inverkan innebär (åskådliggjorda i stress, neuroser, rotlöshet, brottslighet). Man kommer därför i WHO till den slutsatsen att det bästa vore om städernas storlek framdeles ej tilläts växa över 300.000 inv.

Vi kommer här till kärnpunkten i denna fråga. Dessa storstadsivrare, dessa urbaniseringsprofeter är utan undantag besatta av rent materialistiska värderingsnormer. Det gäller högre levnadsstandard, allt bättre materiella förhållanden. Ingenting annat har betydelse. De stirrar sig blinda på detta: I staden har individen större möjligheter till högre betalt, lättare arbete, bättre skolutbildning, bättre bostäder, mera nöjen — kort sagt *hög levnadsstandard* som för dessa grupper av individer är det högsta av allt i livet. Det är den *materialistiska* människo- och livsuppfattningen renodlad.

Falska dogmer

Tyvärr bygger denna uppfattning på önsketänkande, på felaktiga premisser, på falska dogmer.

Felaktigheten, falskheten, lögnaktigheten i detta tänkande bevisas framförallt av människans egen reaktion då hon placeras in i denna förment lyckliga tillvaro där hon följaktligen skulle vara 100 procentigt lycklig, harmonisk, frisk. Hon *bryter nämligen istället samman*, både fysiskt och psykiskt.

Varför? — Jo, därför att en människa *kan ej* leva lycklig, frisk, harmonisk i en miljö som är så fullständigt art- och väsensfrämmande för henne som just storstaden är. Det är en *biologisk omöjlighet* därför att hela hennes organism är uppbyggd för att fungera normalt och fulländad i *en helt annan miljö*, en miljö som först och främst kännetecknas av frisk luft, rent friskt vatten, ljuset i hela dess mångfärgade spektrum och en fullvärdig, livgivande föda — men som också kännetecknas av en viss rytm i dagen, månadens och årets tider, en rytm som också finns nedlagd i hennes eget väsen som en *inre tid*. Det är vidare en *själslig omöjlighet* därför att människan är skapad att leva i kontakten med naturen omkring sig, att uppleva och reagera mot naturens alla skiftningar i både fysisk och själslig bemärkelse, att höra vindens och vattnets sång, fåglars och andra djurs röster, att ständigt i nya variationer uppleva det obeskrivliga i den levande naturen, i det levande landskapet, denna ständigt nya symfoni.

Människans sammanbrott

Så hamnar hon i storstaden. Vad möter henne där? En förgiftad luft, ett fördärvat vatten (även om Folkhälsoinstitutet aldrig så mycket godkänt det som "ofarligt"! en devitaliserad, förgiftad föda, "behandlad", "förbättrad", färgad, konserverad — kort sagt fördärvat, livsoduglig; vidare ett liv i ett biologiskt mörker under smutshuvan från stadens alla luftföroreningar, en arbets- och fritidsrytm, en dag- och nattrytm som är fullständigt obologisk och artfrämmande för henne; med artificiella medel görs natten till dag, dagen till natt, hon tvingas in i ett arbets- och

viloschema som är fullkomligt främmande för hennes kropp och själ (det gäller att öka produktionen!), hon lever i ständigt oväsen från trafik, transistorapparater och annat djävulens påfund; skall hon få se något av naturen måste hon först köra miljals i bil eller buss, sitta i milslånga köer på överfyllda vägar; till och från arbetet transporteras hon som boska, inklämd bland massan av andra olyckliga i menageriet, hon måste jakta för att "hinna med", för att hinna göra uppköp, för att hinna roa sig, för att hinna "koppla av". Undra då på att hon får huvudvärk, ont i magen, blir sömnlös, allergisk, åderförkalkad, får hjärtfel, åderbräck, ämnesomsättningsfel, reumatism, kärlekskramp, ständigt är förkyld, nervös, orolig, neurotisk... Undra på att denna "lyckliga stadsmänniska" måste röka i ett, supa, använda nerverpiller, sömnpiller, magpiller, narkotika — — — Hur skulle hon annars kunna hårdas ut i denna konstgjorda, lyckliga värld?? Detta är *civilisationsmänniskan*.

Bondens död — folkets undergång

Det är in i denna grottekvarn som våra "radikala" samhällsreformatorer vill fösa hela vårt svenska folk idag. Vad är det för radikalt i den politiken? Världshistorien demonstrerar gång på gång för oss hur det går för ett folk som ödelägger bondekulturen och främjar storstadsutvecklingen: *det folket går under*. En sådan politik är alltså *det mest reaktionära* som tänkas kan.

En verkligt radikal samhällspolitik måste bygga på biologiska och andliga fakta. All annan politik är ingenting annat än folkbedrägeri, hyckleri och förräderi mot allt mänskligt vett, sedan må man drapera den i aldrig så klingande fraser. Dessa urbanister, industrialister, "radikaler", vill göra om människan så att hon skall passa in i ett samhälle byggt på spekulativa dogmer, framsprungna ur hjärnor som för länge sedan förlorat kontakten med det levande livet självt.

Ett samhälle som skall utvecklas, ha bestånd, äga kultur måste

te bestå av övervägande levande landsbygd, där en stor del av befolkningen verkligen *lever* i arbetsgemenskap med jord och djur och natur — växer och utvecklas i det levande landskapets kraftfält. Det är från jorden, från en levande bondekultur, som varje folkkultur i alla tider fått sin näring och inspiration. Kultur får ej sammanblandas med civilisation. Den tekniska civilisation vi översvämmas av idag är fattig på kultur. Ty kultur betyder "odling", "förädling", "vård, växande mot något högre". Men var ser vi sådant idag? Dagens "konst" och litteratur är en produkt av sjuka hjärnor, förgiftade av en onormal och sjuk miljö. Därför måste den se ut som den gör — den är i denna mening ärlig — och därför så skrämmande. Den är en storstadsprodukt — narkotiserade hjärnors sjuka fantasier, vittnande om att det själsliga förfallet hos dagens moderna människa går i takt med det fysiska förfallet, så som detta avspeglas i sjukdomsstatistiken.

Sund radikalism

Skall detta förfall ännu kunna stoppas krävs snabba och verkligt radikala åtgärder: Stopp för urbaniseringen, skapa sådana betingelser för landsbygdens folk att det går att leva där utan övermäktiga bekymmer, stoppa all propaganda för denna falska livsstil som hör storstaden till, stöd utvecklandet av en sann människouppfattning och en *medveten* ny livsstil med naturliga, enkla vanor, bort med alla lyxartiklar, lyxkost, lyxvanor — ovärdiga för ett kulturfolk när världen svälter runt omkring oss.

Vi kommer att tvingas till denna omställning, av världsutvecklingen. Vore det inte klokare att vi själva redan nu toge vårt förnuft till fånga och lade om kursen innan katastrofen är över oss! Att vi frivilligt lärde oss förstå att denna höga levnadsstandard som vi haft några decennier endast var en *tillfällighet, en illusion som är otänkbar i framtiden* därför att vi ej lever ensamma utan är omgivna av en fattig, svältande olycklig värld i uppror.

O Alexandersson

Gifter kan förändra arvsfaktorer

För sextio år sedan förklarade ärftlighetsforskarna, att arvsfaktorer voro oföränderliga. Efter någon tid medgavs att "gifter kunna åstadkomma förändringar i arvsfaktorer". Därmed öppnades utsikten över ett helt fält för vetenskapliga undersökningar. — Äger vetenskapen vilja och intresse att fullfölja undersökningar på ifrågavarande område?

Låt oss i första hand tänka på det allra nyaste fallet, då ett gift och dess verkningar inte längre kunde bortförklaras — kvicksilverförgiftningen.

"Gifter kan förändra arvsfaktorer." Alltså: Låt oss göra forskningar över vilka verkningar detta gift kan medföra på avkomman från dem, som blivit förgiftade! Till en början må vi använda oss av vårt förnuft och de kunskaper vi äga, samt det material, som redan finns. Vi kunna börja med att ta kännedom om de verkningar, som nevrosedynet åstadkommit.

Nevrosedynet har gjort mycken skada. Men en nytta har det gjort: Det har slagit ner det falska vetenskapliga påståendet, att *moderns förhållande under havandeskapet inte kan ha något inflytande på fostret, därför att inte deras nervsystem har något samband med varandra.*

Nevrosedynet har uppdagat falskheten i denna lära så grundligt att försvaret vågar inte ens att direkt anföra densamma. Detta samband är ju för övrigt i tusenfaldigt mått bevisat genom s.k. födelsemärken, som äro så pass vanliga och i de flesta fall även förklarade till orsaken, att de flesta människor känna till åtminstone något fall. Bland de mer än tio fall, som jag mött, skall jag anföra endast ett, som jag anser ensamt vara bevisande och ett synnerligt egendomligt fall. En blivande moder går ute i skogen i Tåsjö socken. Hon möter oförmodat en björn, som reser sig på bakbenen. Hon står som förstendad av förskräckelse, slår sig med båda händerna över bröstet. Det här skedde inte i något laboratorium utan i vildmarken, men är väl inte mindre bevisande för det. Fallet är fullt konstaterat — gossen, som föddes, hade *björnhud* över bröstet så länge han levde. Den saken var bevitnad av många, som gjort iakttagelsen och var allmänt känt i trakten. Således fullt konstaterat. Ett "naturens under". Men undret bestyrker det mer än rent kroppsliga förhållandet mellan moder och barn.

Vad sker i nevrosedynfallen? En blivande moder är överansträngd. Hon har haft bråttom, gått hela dagarna. Hon tycker hon är nervös. Tröttheten gäller främst det nervcentrum, som tillhör benen. Genom medicinen kommer just det tröttnade centret till vila, det sover hos modern, så även hos fostret. Följden blir att det blir inget normalt arbete med benens utbildning, arbetet stannar av. Hos en annan gäller det armarna och deras centrum. I förra fallet hjässan, i det senare tinningarna som nervcentra. — En annan gång kan det bli talcentrum osv.

Vad som i de anförda fallen skett i stort, kan i andra fall ske i smått och på lång sikt. Nervmedel med svagare effektivitet åstadkomma mindre förändringar och medel med andra sammansättningar åstadkomma andra symptom, men det kan ske i så obetydlig form att det kommer inte att omedelbart observeras. Det kan behövas korsningar av arvsfaktorer hos olika individer för att mera betydande förändringar inträda, verkningar enligt de mendelska lagarna intill tredje och fjärde led. Det blir således i många fall, ja, i allmänhet, först framtiden, som ger svaret på t.ex. nutidens förgiftningar.

Man brukar försvara experiment på djur genom påståendet att storartade resultat ha vunnits genom dessa. Var ha vi resultaten på det område, som det nu är fråga om? Kan man lämna någon liten del av de millioner, som ges ut för dylika experiment, att komma just denna forskning till del? Med avseende på kvicksilverförgiftningen finns det ju ett rikligt material inom djurvärlden. Det torde väl också komma att ge sig tillkänna så pass tydligt även hos människorna att ursprunget till symptomen blir uppenbart. — Men må i detta sammanhang erinra om de verkningar, som komma att framträda genom fluorförgiftningen. Allmänheten borde väl få kännedom där- om, innan de förfärliga följderna bli allmänna.

Har man att vänta någon offentlig undersökning på de här berörda områdena? Eller äro de kanske alldeles betydelselösa? — Eller finns det någon, som är i den betryggande samhällsställningen att kunna eller våga att på egen hand göra sådana undersökningar?

Det finns olika områden för gifter. Hur är det med de många vaccineringsarna? De äro ett slag av gifter, vi må kalla dem i deras verkningar för "potenser". Det är ju också vissa potentiella verkningar i livsfunktionerna som avses. Specialforskare på dessa områden, Straniak, hänför dem till en särskild naturkraft, "die achte Grosskraft der Natur", d.ä. *Strålningen*. Här blir frågan: Kan en strålkraft inverka på arvsfaktorer? Helt säkert är det just denna kraft, som är den ytterst verk samma kraften i de fall, som vi här talat om.

Så ha vi kommit in i naturens för de yttre sinnena oåtkomliga hemliga verkstäderna, dit den av fördomar och spökrädsla förutdisponerade forskaren inte vågar kliva in inte ens enda tum med sin observations- och tankeapparat. Men dit måste vi in för att finna livskällorna i människosläktets tillvaro. Nu står man vid ett forsknings vägsval: Skall man gå de stora möjligheternas vägar, eller skall man taga bort "kunskapens nyckel", så att man vaken själv går in på den vägen, ej heller tillåter andra att beträda den?

Ur Vegetarianen nr 1—2 1966 anföra vi följande, bestyrkande de faror, som här erinras om och som

inte borde tappas bort i tidens allmänna fart:

"Det ser tyvärr inte ut som om man lyssnade särskilt uppmärksamt till varningar av genetiker som J. H. Muller och G. G. Wendt. I ett nyligen utkommet arbete med den betecknande titeln "Läkekonstens utveckling en fråga för mänsklighetens biologiska framtid" har Wendt påvisat, att människans sedan årtusenden ytterst fint avstämda genstruktur — alltså jämvikten mellan arvsanlag och mutativa nybildningar — i våra dagar grundligt rubbas genom läkarens åtgöranden och ett naturligt urval omöjliggöres. Röntgenstrålar, radium och radioaktiva isotoper är enligt Wendt i hög grad mutationsbefrämjande, dvs. de framkallar missbildningar. Också kemiska ämnen är i långt större utsträckning mutagena än vi föreställer oss. Därför torde även den försiktigaste kritik nödgas fastslå, att läkekonstens framsteg under de senaste femtio eller sjuttiofem åren betyder en fara för kommande generationers hälsa, en fara som Muller redan betecknar som dödlig."

Här gäller det att i första hand erkänna en *naturkraft*. Den officiella vetenskapen förnekar denna och dess yttringar. En sådan vetenskap avstänger livskällor. Men ur naturen kan även frammanas farliga makter. Den naturkraft det gäller genomgå allnaturen, från det minsta sandkorn till solar och planeter, alla organismers alla organ och alla tankars tänkande. Denna naturkraft måste människan ta hänsyn till, det säger sig självt, lära av den och använda den. Den yttrar sig i alla det mänskliga psykets former, den följer och bestämmer människan som en personlig grundtyp från födelsen till döden, den visar sina kontakter och inverknings från det oändligt stora till det oändligt lilla, den kan bestämmas av en strömmande vattenåder likaväl som i en immateriell utstrålning från ett läkemedel, den skiljer mellan hälsosam och ohälsosam föda, sympati och antipati i färger, musik, i arbetsförhållanden, i människors inbördes val, i förklaringar över en mängd utom denna naturkraft oförklarliga naturföreteelser, t.ex. djurens lokalisering förmåga och dolda förnimmelser, som ansetts alldeles oförklarliga och där det oförklarliga ersatts av ett innehållslöst ord, "instinkt".

Vad jag skrivit här är endast en introduktion till nya vidder för forskning, som andra må utföra och även kommer att utföra och delvis redan håller på att utföra trots allt motstånd och all förnekelse. Men med avseende på gifter och ärftlighetsförhållanden gäller det framför allt brådskande insikter och åtgärder för så vitt man anser att detta släkte har någon uppgift för fortlevande. Huruvida ännu möjligheter förefinnas kan man ju med skäl betvivla. Men även om vi vore aldrig så nära slutet, så måste vi tänka och verka, som hade vi framför oss utvecklingsmöjligheter i oändlighet.

Viktor Vallberg

E. G. Geijer såsom historiker

Med Erik Gustaf Geijer, professor i historia vid Uppsala universitet från 1817 till något år före sin död 1837, börjar svensk historieforskning och svenskt historietänkande. En så stor överlägsenhet och nyskapande forskning beträffande vårt folks historia har denna stora ande genomfört, att man tänker knappast på att det skrivits något av värde på området före hans tid. Det var ej heller mycket som förekommit. Dalin hade visserligen skrivit vårt lands historia, men av hans verk blev knappast mer än "Sagan om hästen", skriven i hans tidning "Argus", allmänt känt.

Som föreläsare samlade Geijer icke blott talrika studenter utan även utomstående för att höra en levande förkunnelse över fader- nas liv, gärningar och öden. Likväl var Geijer ingen talare med lättmält och medryckande språk. Tvärtom är hans stil tungläst och kräver koncentration och eftertanke genom ett språk, som också utmärkte hans föreläsningar. Geijer var nämligen icke blott historiker, ingen historisk krönikör. Han var även filosof, den förste i vårt land, som verkligen tänkte historia. Han sökte inte bara data och händelser. Han sökte de historiska källorna. Därför blev historien så väsentligt historien om människorna. Han såg personligheternas betydelse och kunde därför säga, att vår historia "är väsentligen de svenska konungarnas historia". Därmed har han ju även karaktäriserat folket. — Här var inte fråga om "de materiella produktionskrafterna" såsom världsförloppets främsta historiska kraft och förklaring.

Geijers främsta verk äro Svea rikets hävder och Svenska folkets

historia. Hans stil är tungläst, ty den framgår ur ett djupt och gediget tänkande. Nutiden läser ej gärna en stil med satsfogningar och perioder i långa meningar. Det skall vara hönsblock, där man plockar upp småmulorna på ett bekvämt sätt utan större mödor. Det skall i allt vara en eftertanke av det engelska eller rättare det amerikanska skrivsättet, ty i engelskan finns det författare, som skriva ett klassiskt språk. När Geijers samlade skrifter gavs ut för åtskilliga år sedan, så voro de trögsålda. Han var för stor för denna tid.

Geijer är eller åtminstone var ej mindre känd som skald än som historiker; men det mesta av hans skaldskap var också historia. Ännu för 70 år sen mötte man i folkskolans läsebok hans tre dikter: Manhem, Vikingen och Odalbonden. De två förra ligga så pass utom vår tids tänkande och intressen, att de kunna betraktas som "föråldrade", men "Odalbonden" är ett levande karaktäristicum för alla tider.

Geijers ande trängde även djupare ned i den mänskliga tillvaron än blott jordiskt liv och händelser. Han var en djupt religiös man. Vår psalmbok upptager 9 psalmer av Geijer. När han skrivit psalmen 89, skrev han till sin fastmō: "Du må tro, jag har inte skrivit den utan tårar."

Geijer var ärlig, rättfram, ödmjuk. När han en gång med sin hustru besökte Tyskland och de sutto på ett säte i en park, tog han sig för huvudet och sade för sig själv: "Du har nog fått ett bra gott huvud." Hans hustru anmärkte: "Jag tror du berömmar dig själv?" — "Nej, jag tackar Gud för vad han givit."

V. V.

Har själen kroppsliga organ?

Vad är själen? Den frågan tycks vara ganska ointressant för de flesta människor. Ofta hör man dock människor säga, att människan "har en själ". Skulle således själen vara något annat än människan själv? Skulle den vara ett bihang till — vad? Är det inte så, att människan är en ande eller om man hellre vill, så kan man ju, ehuru mera oegentligt, säga "själ". Om vi säga, att människan är en enhet av själ och kropp, så länge som hon är i denna materiella tillvaro, så få vi väl en bestämmelse, som alla kunna vara ense om. Men blir det fråga om samspelet mellan dessa båda olika sidor av människans väsende, då blir det oftast dimmiga föreställningar eller snarast inga föreställningar alls utan endast några fraser, som aldrig ha ingått i reflektionen. Men nu våga vi den djärva frågan, om själen har kroppsliga organ, d.v.s. om de olika själiska egenskaperna ha sina egna kroppsliga organ.

På den frågan har väl vetenskapen något svar att ge oss. Jo, det finns en vetenskap, som ger oss svaret, nämligen *frenologien*, men den officiella vetenskapen ger intet annat svar än att hjärnan är i sin helhet detta instrument eller verktyg för själen. Så säger åtminstone den vetenskap, som erkänner att människan är något mer än kroppen. Den vetenskap åter, som inte erkänner, att människan är mer än kroppen, svarar:

Hjärnan är i själva verket själen. Någon annan själ finns inte. Men i vilket fall som helst, så fråga vi om igen: Är då hjärnan såsom helhet instrument för alla de olika själssyftningarna eller äro dessa utan någon åtskillnad alla förefintliga i hela hjärnan? Den officiella medicinska vetenskapen svarar som ovan, att det är hela hjärnan, som laborerar med alla själssyftningar: hela hjärnan rör sig med musiken, hela hjärnan urskiljer färgerna, hela hjärnan har minne för ord, hela hjärnan gör logiska resonemang, hela hjärnan skiljer mellan stort och smått o.s.v. Om emellertid den s.k. vetenskapen måste släppa dessa läror och i stället erkänner, att olika partier av hjärnan ha sina olika funktioner såsom instrument för själslivet, hur vi än må för övrigt uppfatta detta, då har vetenskapen erkänt den vetenskap, som den förut ihärdigt förnekat, nämligen *frenologien*. Det går ej längre att förneka den.

Frenologien har sen 160 år tillbaka bevisat, med otaliga bevis bevisat, att olika delar av hjärnan äro verktyg för de olika själssyftningarna. I mina olika skrifter över denna sak har jag uppvisat in i detaljer hur därmed förhåller sig samt hänvisat till en omfattande litteratur till större delen av specialforskare, både läkare, professorer, psykiatriker o.s.v.

För att fatta att så måste vara förhållandet, att olika själssyft-

Forts. på sid. 6

Kolonisation 6

Emigrationen — Längtan efter ett eget hem

Vi förflyttar oss till slutet av det förra och början av detta århundrade. Vi finner då sådana namn som "Föreningen mot emigrationen", "Egnahemsfrågan", "Hantverkarsmåbruk" och profeten Rösjö tände eld och lågor i svenska sinnen.

Vi har förut nämnt en bok, "Den stora utflyttningen". Vi må nu nämna en annan, "Emigranterna" och dess fortsättning av Wilhelm Moberg.

Bakom allt detta ligger ett stycke av svensk historia. Och det svenska folkets historia. Mobergs böcker går aldrig ner i människornas själsliv eller de nationella orsakerna till emigrationen. De letar efter dräggen såsom det typiska samt att med en yttlig grov humor och ett understucket hån förlöjliga de själsliga allvarsdjup, som låg bakom den stora emigrationen. Så bjöd ju också förläggarens klokhet och känedom om det omskolade svenska folket. Det romantiska, idylliska och tragiska, som låg på djupet hos den svenska romanens pionärer, August Blanche och Emilie Flygare-Carlén var ej längre gångbart mynt. Den nya typen var proletärromanen med grova mustiga ord, hänsynslös råhet och hån av moral, läseri, allvar. Per Thomassons "Penn-teckningar", okonstlade tragiska verklighetsskildringar av den självskhet och hårdhet, som kunde ta sig uttryck hos vårt folk, sådan sanning utan hån och hat dugde ej längre. Hur långt som helst fick dock icke hänet, ensidigheten och förvrängningarna sträcka sig — det fick Lubbe Nordström erfara, då han ville bluffa med "Lort-Sverige".

Bakom emigrationerna låg djupa tragiska orsaker i det svenska nationallynnet, särskilt vid denna tid, samt den förvända politik, som rådde, grundad på egendomsvälde, självskhet, subjektivism, en underlig blandning av storbondeväldets konservatism och modern förut nämnd liberalism. — Dessa makter hade inte det minsta begrepp om att det fanns grupper i vårt land, som önskade, längtade efter och begärde att få hem och odlingsmarker eller åtminstone att få bygga en stuga på. Nej, här var rena motsatsen till kommunism, här liksom i allmänhet i andra länder, den renodlade subjektiviteten. Var och en fick reda sig som han kunde: "Var och en har sitt, du, och var och en för sej! Och dej, dej, dej, du, dej håller jag från mitt, du!" (Fröding).

Men vid den tiden höjdes de förut nämnda rösterna mot emigrationen med yrkan på att hejda denna genom avhjälpan

av missförhållande och avstängningen från kolonisering i vårt eget land, under det att braskande annonser flödade med lysande löften, som man ständigt dag för dag såg i våra tidningar, såsom "Res till det Soliga Canadaland!"

Under dessa förhållanden erinrade t.ex. Sam Classon om möjligheterna i Sverige med följande ord:

"Har ej Sverige tusenmila bygd att bryta upp ännu! Har du del i den, så ila till din odlargärning du!

Har ej Sverige kraft, som strömmar outtömlig, gagnlös än! Tag den under tukt och tömmar, tusen armar väntar den!"

Det hade gått lika bra och i längden bättre för de flesta, om de kunnat stanna i vårt land och här velat nerlägga samma energi, som de kunde utveckla i Amerika.

Den verkliga, sanna emigrantboken och emigrationens grunder och emigranternas själsdjup och öden är ännu aldrig skriven här i Sverige. Men den boken finns i mindre format och utkast ej så mycket i Sverige, men i Amerika. En vän i Amerika sände mig en emigrantbok från Amerika med följande titel, som här får tala sitt tydliga språk: "The Story of New Sweden as told at the quarter centennial celebration of the Founding of the Swedish Colony in the woods of Maine. June 25, 1895." — Där kan man finna orsakerna till emigrationen, den starka agitationen från amerikansk sida. Det brinnande behovet och begäret efter eget hem och egen mark att odla. Så kom de dessa människor, nästan utdrivna från sitt eget land. Så kom de till dessa förskräckliga urskogar. Där skulle de rödja, fälla trädjättar, bryta dessas stubbar. Där skulle de så de första kornen, sätta de första potatisarna i ett främmande land och i en främmande jord. Ty det fanns ej plats i Sverige.

I den nyssnämnda boken får man se hur de började. Själva bodde de i tillfälliga kojor av några stockar eller ris. Den första angelägenheten för emigranttruppen var att med gemensamma krafter bygga en kyrka. En bild av denna kyrka ha vi i boken. Det var ingen dålig byggnad.

Jag hade önskat att göra en fri översättning av denna bok. Men det hade säkerligen varit ett fåfängt arbete, ingen förläggare skulle ha haft lust att ge ut den.

Den var en sann historia. Hade någon förläggare gett ut den, så hade han antagligen inte fått sälja många exemplar.

Det fanns egentligen endast tre makter, som hade kunnat förebygga det mesta av emigrationen, om det hade varit önskvärt, vilket väl de flesta önska. Dessa tre makter var: 1. Staten. Dess ställning har vi lärt känna i det föregående. 2. Skogbolag och enskilda skogsägare. Dem har vi också lärt känna. Jag känner inte till att ett enda nybygge anlagts på bolagsjord. 3. Bönderna, inte bara i nord-Sverige utan även söderut. Jag tror knappast jag överdriver, om jag säger, att en norrlandsbonde hellre sålt hela sitt hemman till ett bolag för 2.000 kronor än att han skulle för samma pris ha sålt en hundradel därav till en arbetare, om han ägt summan.

Man kan som slutsumma säga, att vi här fått en inblick i det "privatkapitalistiska samhället". Låt oss då också få en inblick i det statskapitalistiska. Bara en liten erinran, bara en skytt därav.

Ångbåten

Den första ångbåten här i landet började sina turer år 1818. Det var en engelsman Owen, som stod för den saken. Men däremot var inte ångbåten det allmänna samfärdsmedlet på våra sjöar. Ännu mot slutet av förra århundradet voro skutorna vanliga på Mälaren, om också inte som passagerarfartyg. Min mor berättade att hon vid 18 års ålder, dvs år 1864, skickades till Stockholm med ett eller annat pund smör från en plats vid Mälaren omkring 8 mil från Stockholm med en skuta. Det var stiltje nära nog hela tiden. Färden tog i det närmaste en hel vecka fram och åter. "Som väl var", sade hon, "hade jag tagit med mig garn, så att jag satt och stickade strumpor under hela resan."

Det fanns emellertid även ångbåtar på den tiden, men de voro — hjulbåtar, ehuru deras tid höll då på att löpa ut, på 1860-talet. Om dessa båtar har A. T. Gellerstedt skrivit ett barndomsminne i en dikt, "På 1840-talet", varav vi här återgiva en del.

Då hörs så tydligt över skogens kam ett doft och egendomligt brus gå fram — Vi veta att det sommarbudskap är bär: Det första ångar'n ifrån Stockholm är.

Och ett tu tre det smäller käck skott, ur stugorna få alla fasligt brått; Det finns ej åldring ens, hur krank och skral, som ej en titt på sådan ståt sig stal.

Guds uppenbarelse i naturen

Vår store psalmförfattare J. O. Wallin har skrivit en psalm till Guds och naturens lov, som är underbar i sin skönhet och i djupet av sitt innehåll. Den räcker långt, då det blir frågan om Guds uppenbarelse i naturen. Vi höra ett par verser: "Jag hör hans röst, där sommarvinden susar, där lunden sjunger och där floden bruser; jag hör den ljuvaste i mitt hjärta tala och mig hugsvala. — Ack, när så mycket skönt i varje åder av skapelsen och livet sig förråder, hur skön då måste själva källan vara, den evigt klara." Ps. 564.

Räcker det med naturbetraktelse? Räcker det med att en söndagsförmiddag gå ut i skogen och höra fåglarna sjunga osv. för att finna den gemenskap med Gud, som människan behöver och innerst även längtar efter? — Nej, Wallin finner inte naturbetraktelsen nog. Vi höra det i en annan psalm, även den en av de underbaraste psalmskapelser både i form och tanke, ps. 174. Vi höra ett par verser även ur denna: "Väl har naturens rika prakt med tusen stämmors ljud till min försagda tanke sagt, att du är stor, o Gud. — Dock låg för mig din mening skymd, ditt hjärta jag ej fann. Och i en mörk, oändlig rymd jag som ett stoft försvann. — Men gryning blev på Sinai, på Tabor uppgick dag, och själen såg från töcknen fri din lag, ditt välbehag." Etc.

Det behövs klarare uppenbarelse av Guds väsen än det, som vi finna i naturen. Det finns en enda liten mening, som med några få ord ger oss klarhet, som massor av spekulationer och formuleringar av dogmer förgäves söka att kunna giva liv och form.

Vi små vi fångslades med trolsk en makt; men också var det makalös en prakt: På akterdäck var soffan kejsargrön, kring kajutfönstren sken cinobern skön.

Vad stim och väsen, när det lägges till, maskinen oupphörligt strjeka vill; kaptenen med numera okänt nit, gnor svärjande befängt än hit, än dit.

Ur stora hjulhus vilken väldig fors! Stolt flaggan böljar med sitt gula kors. Vad då, när ångan sen basunas ut — det hördes tror jag mest till socknens slut.

Snart paddlar 'Engelbrekt' bak vårbrunt hult, men röken skyntar ändock likafullt... Förn allt ur sikte var, ej rast, ej ro: Det var mer fröjd än någon nu kan tro.

— Jag hör det bruset än bak skogens bryn, det lyser grönt, det glittrar, blå är skyn. Jag måste ut och se, jag får så brått... Jag möts i dörrn av — femti år som gått.

Det är följande ord av Jesus: "Gud är en ande. Och de, som tillbedja honom, skola tillbedja i anda och sanning." — Så är det med Jesu ord. Vad som kan sammanfattas i några sidor har haft större verkan, givit klarare upplysning, haft djupare påverkan i människors själsliv än massor av böcker från annat håll.

"Gud är en ande." Alltså måste Gud sökas på ett andligt sätt. Detta är den stora hemligheten. Hur kunna vi få förbindelse med Gud? Vi ha själva ett andligt väsende. Vi ha av naturen begåvning, anlag därför. Jesus ger oss anvisningen: genom tron och bönen. Vad är bönen? Vår gamla ofta försmådade katekes hade trots sina brister emellanåt fina definitioner och klara kärnord. Dess svar på frågan var: "Bönen är vårt hjärtas samtal med Gud." Gud vill samtala med oss. Där ha vi skillnaden mellan "meditation" och bön. Meditationen är människans samspråk med sig själv utan gudssökande, ett sätt att undgå de stora vyerna, de stora behoven, de stora kraven. — Men även bönen kan vara ett förfelat eget tänkande, såsom det heter: "De bedja och få intet, ty de bedja illa."

Ingen ger oss större klarhet om bönen och dess väsende än Jesus. Han ger oss klarhet i liknelser och bilder. I Luk. 11:1—13 ha vi så mycket om bönen, att vi där få en klar inblick i dess väsende med framför allt betoning av den femte bönen. — Det är särskilt en punkt vi böra observera. Vi höra här och på andra ställen att vi skola få det vi bedja om. Men det ligger en förklaring av bönen väsende bredvid löftet, nämligen, att den som beder skall bedja i anda och sanning samt att det man beder om och syftar till har ett andligt sammanhang. I vers 13 ha vi själva kärnan av vad som genom bönen erhålles vad helst det gäller: "Huru mycket mer skall icke då den himmelske Fadern giva helig ande åt dem som bedja honom."

Jesus talar ibland som om han inte brydde sig om något, som tillhör denna världen. I Matteus 6:25—34 få vi klart ljus över den frågan. Kristi lära tillhör inte denna världens sätt att tänka. Ty dess tänkande är att utesluta Gud och vårt eget andliga väsen. Kristendomen tänker efter andliga normer. Här är inte grundvalen vetenskapliga forskningar, dogmatiska formuleringar, eller mystiska manipuleringar i människans eget psyke. — Det enkla, klara andelivets verklighet är det, som här genomgår det hela. Denna utomsinnliga värld öppnas för dem, som äro "fattiga i anden".

När Kierkegaard för mer än hundra år sedan manade "den enskilde" ut ur flocken, då hade han anledning därtill. Det har kommit andra tider, då det tvärtom blir uppgiften att sammankalla de enskilda förströdda. Nu är en sådan tid. Nu går kallelsen till kyrkosamling, till enheten hos de många, den ekumeniska kyrkan, enhetskyrkan. — Där talar Grundtvigs storslagna psalm 163. Det vore för stympat att anföra endast en vers av de sex. Därför hänvisas till psalmboken.

Viktor Vallberg

Historiska händelser och varnande exempel

År 1771 inträffade en svår missväxt i vårt land, men man måste ju leva igenom, man åt av skörden mer än man borde, ty man fick ej nog kvar av säden för utsäde följande år. Därav följde ännu ett år av brist på föda och känning av hungerår. — På grund av den gjorda erfarenheten utgav regeringen förordning att i varje socken skulle byggas ett "sockenmagasin". I detta skulle man samla så mycket säd i reserv, att om ett svagår kom, så skulle man ha nog tillskott för nästa år. — Man borde ha lärt sig den saken långt förut, eftersom vart adertonde år varit ett missväxtår med svåra följder även för det kommande året för en stor del av befolkningen. — De sista svältåren som vi haft var åren 1867 och 1868.

I början av detta århundrade diskuterade man möjligheten av svältår hos oss även i framtiden. Den allmänna meningen var, att om det blev ett missväxtår i en trakt av världen, så blev det överskott på andra håll — Ryssland var då kornboden — med nutidens transportmedel kunde svårigheterna bemästras. Vi har också fått erfara att detta har till en viss grad gjort sig gällande, men endast till en viss grad.

En amerikansk expert på området skrev för 15 år sedan: "Om 15 år får vi inget överskott. Det kommer knappast att räcka till för vårt eget behov" — samma utsaga har jag också läst att Myhrdal erhållit från Amerika nu 1966.

Vi får höra även av folk, som sysslar med folkförsörjningsfrågor, t.ex. Borgström, att ett medel att förstärka folkförsörjningen är att anskaffa mer konstgödsel. Är det inte redan mer än nog? Konstgödseln utsuger ju jorden, förlösar myllan, ger en hjälp av undernäring för dagen, dödsval för framtiden! Tror de att människorna skall kunna äta konstgödsel?

Vad som nyss anförts är endast ett exempel ur historien. Folken har oupphörligt och i alla jordens trakter gjort samma upplevelse. Detsamma hade man under årtusenden fått erfara även i det fruktbara Egypten. Men så fick det en förständig statsminister, som gjorde liksom svenskarna under Gustav III:s tid. Han lät bygga spannmålsmagasin. I dessa lät han uppsamla överskottet från de fruktbara åren. Sålunda kunde man leva igenom svagåren utan allmän hungersnöd. Det fanns ett världsvälde för ett par tusen år sedan. I detta världsrike lät en skald vid en stor hundraårsfest gossar och flickor sjunga en "sekularsång", i vilken det hette: "Hulda Sol, du, som på din gyllene vagn döljer dig och kommer åter, ständigt ny, må du aldrig få se något större än staden Rom."

Det var år 17 f. Kr. 400 år därefter var detta världa rike sönderfallet och stätt i upplösning. Vilka voro orsakerna därtill? Det har skrivits stora och små verk om den saken. Man behöver dock nämna endast en sak, som ensam kunde vara nog: Man förstörde bondejordbruken. Bönderna drevs bort och hamnade dels bland städernas lösa befolkning, dels

sattes de som odugliga soldater in i armén. I st. f. de förra bondgårdarna hade man fått stora "latifundier" (kolchoser), där fårahjortar förstörde växtligheten, under det att från bergen, som plundrats på skog, vattenströmmar försumpade vilda fält. Skadorna har aldrig kunnat repareras. Detta är den mest påtagliga orsaken till det romerska rikets fall.

I norra Europa finns det ett land, som heter Sverige. Detta land har en koloni med namnet Norrland. Sällan har ett land skött en koloni sämre än som skett i detta fall. Sällan har en koloni blivit värre utplundrad och be-ljugen. Man har under många årtionden utspritt osanningen att denna trakt skulle vara oduglig för jordbruk. Därför kunde man ödelägga detta land. Sanningen är att boskapsskötsel går med fördel i denna koloni ända upp bland Lapplands fjäll. Och sädesodling kan bedrivas inom större delen av detta vidsträckt område. Vårt folk har sedan århundraden livnär sig i huvudsak av föda från jorden, främst säd, samt från ladugården mjölk, smör, ost. Men även frukt och bär kunde odlas i långt större utsträckning än som nu sker. Och under de senaste århundradena har även rotfrukter ingått som en väsentlig del av näringen. Dessa arter går utmärkt i Norrland.

Det finns en naturlag, som blivit förbisedd, i synnerhet då det gäller Norrland: "Horror vacui" — naturen fördrager ej tomrummet. Norrland får inte vara ett tomrum. Vem skall fylla det?

Långt tillbaka i tiden förutsade profeten Esaias, att det skulle komma en tid, då människorna skulle smida sina svärd till plogbillar. — Med tanke på denna utsaga skrev den skotske skalden och historikern Carlyle 2,500 år därefter enligt sin erfarenhet i historien: "Intet svärd är fruktansvärdare än det, som är smitt av plogbillen."

Vår svenske skald **Karlfeldt** skriver:

I denna tid, då allting slås
i kras med järn och gull,
finns endast ett, som ej för-
gås,
och det är jordens mull.

Men allt, som bort från jor-
den kom,
det irrar som en fläkt,
och jorden blott kan föda om
en bättre människosläkt.

Men den, som hejdar växtens
fart
och lägger jord igen,
begår en synd av grövre art
än den, som dräper män.

Paulus skriver: "När de förme-
nat sig vara visa, hava de blivit
dåra." — "Vad människan sår,
det skall hon ock skörda." — Vi
tillönska vår jordbruksminister
m.fl. en lång levnad!

Bonden Carl Larsson i By skrev
för omkring 60 år sedan:

Det är tid, att bönderna säga
på tinget vid sköldarnas brak
ifrån,
att den, som skall jorden äga,
är bonden som förr och bon-
dens son.

Men lämna vi jorden åt andra,
få vi evigt hemlösa vandra,
en uppyrkt, rotlös planta,
ett virvlande löv i ån.

Det är tid, att bönderna taga
i rikets allmänna kamp sin
del, då andra rycka och draga
och dubbla om makten sitt
tärningspel.

Ty skulle under vår bidan
den glida åt krämaresidan
för alltid ur våra händer,
då är det vårt eget fel.

Sedan några år ligger en dikt-
samling, "Svenska bönder i
svensk dikt", och väntar att bli
tryckt, en antologi av förnämliga
skalderverk över böndernas livs-
gärning i Sveriges historia och
svenskt jordbruk. Men ingen för-
läggare vågar ge ut den. De anse
nämligen att det svenska folket
har inget intresse varken för bön-
derna eller för jordbruk eller för
poesi eller för Sveriges historia.

V.V.

Homepatin

Huvudvärk är en i många
olika former och av olika orsa-
ker ofta förekommande åkomma.
Här kan på grund av denna
mångsidighet hos åkomman
många olika medel ifrågasättas.
Här ges anvisning enligt vanli-
gast förekommande typer: Om
höst blodtryck, blodsprängningar
till huvudet: Bell. D6. Glon. kan
vara lämpl. efter Bell., Sangv. D30,
om vänstersidig, brännande. —
Beroende på förkylning: Rhus
tox. D30. Yrsel: Bell., om högt
blodtryck. Nux vom., om värk i
bakhuvudet och gamla förkyl-
ningar därstädes eller såsom följd
av t. ex. gasförgiftning av något
slag. Vanligast torde vara ben-
singas. Under det sista världskri-
get, då bensin ej fanns, förekom
synnerligt ofta gengasförgiftning.
I alla dessa fall är Nux. vom. det
första medlet. — Vid psykisk an-
strängning är Phosph. eller Ph.
acid. D30 rätta medel. — Hu-
vudvärk kan uppkomma på grund
av varbildning i näshålorna. Här
är Silicea ett underbart verkan-
de medel. Tas i detta fall helst
i potens D200.

En mycket svårbotlig form av
huvudvärk är migrän. Så långt
jag känner till är det endast ho-
meopatisk medicin, som kan
åstadkomma något mera djupgå-
ende och varaktigt botande. Jag
känner även fall, då psykiskt bo-
tande har förekommit vilket be-
kräftar åkommans nervösa art. —
För migrän passar följande be-
handling: Ignatia. Detta är ett av
huvudmedlen, särskilt om sinnes-
beskaffenheten är misstänksam-
het, häftighet, nervösa utbrott. —
Sanquinaria, Causticum, om hö-

Nässeltid — Hälsotid

Bland de växter som jag skulle
vilja inränga under beteckning-
en Välsignade växter kommer
Brännässlan att intaga en fram-
skjuten plats. Den lär väl vara
tillräckligt känd av alla, att jag
inte behöver gå in på en närmare
presentation av dess utseende,
eller var man finner den. Om nå-
gon skulle vara så "stadisk" att
han inte vet att finna växten, kan
det bli en nyttig lektion i botanik.
Ej heller vill jag försöka beskre-
va hela dess välsignade verk-
ningsområde och användbarhet.
Det skulle ta alltför mycket av
utrymmet i tidningen.

Nässlan är en gammal medicin-
växt, omnämnd i gamla örtabö-
cker från 15- och 1600-talen, känd
i den grekiska medicinen och an-
befalld för många sjukdomar.
Både roten, stjälken, bladen och
fröna äro användbara som läke-
medel. Den är blodrenande, har
god verkan mot eksem och kro-
niska hudutslag och friskar upp
alla kroppens organ och vävna-
der. Den har tagits i bruk mot
njur- och blåslidanden, även
stenbildningar. Hela örten har
blodstillande verkan vid lung-
blödning, näsblod, hämorrhoid-
blödning, mag- och tarmlödnin-
gar.

Det har länge varit känt att
spenatsaften har blodbildningsbe-
fordrande verkan, d.v.s. att den
utövar ett gynnsamt inflytande
på bildningen av röda blodkrop-
par och blodfärgämne. Nässelsaf-
ten har samma egenskaper och
parallellförsök med järnpreparat
gävo ej bättre resultat än nässel-
saften. Det är de båda växternas
rikedom på järn och klorofyll
som har denna goda verkan. För
dess rikedom på närsalter är den
ett näringsmedel, då den innehåller
så gott som alla de ämnen,
som vår kropp behöver.

Ingen vilt växande ört lär kun-
na konkurrera med nässlan ifråga
om rikedom på vitaminer och
närsalter. Den innehåller icke
mindre än 2,3 % närsalter, bland
vilka kalium, kalk, fosfor, svavel,
magnesium och järn dominerar.
Den är också rik på vitaminer,
särskilt A och C. Dessutom inne-

gersidig. — Cimicifuga, om hö-
gersidig eller på hjässan. Sulfur,
om kyla. — Följande kur har vi-
sat sig underbar mot migrän: Calc.
carb. D30, 6 piller morgon och
afton 7 dagar. Obs. medlen böra
ej tas i närheten av måltid. Efter
dessa 7 dagar göres 4 dagars up-
pehåll. Därefter Sep. D30 under
7 dagar på samma sätt. Åter 4
dagars uppehåll. Därefter Calc.
carb. 7 dagar. Efter 4 dagars up-
pehåll åter Sepia. som förut. —
Skulle ej bättring ha inträtt, tas
Sulfur D200 ett par veckor, mor-
gon och afton en halv tesked var
tredje dag. Härefter något av för-
ut nämnda medel.

håller den: 5,5 % äggvita, 0,6 %
fett och 15 % kolhydrater, varav
8 % rent druvsocker. — Den som
har en trädgård gör klokt i att
"renodla" den i ett hörn.

Vid förvällning av nässlorna
får man inte kasta bort vattnet.
Det blir en stor näringsförlust om
man så gör.

Jag förutsätter nu, att alla hus-
mödrar i landet ger sig ut på
nässelinsamling. Därför ger jag
här några recept:

Hur man bereder nässelsoppa
och nässelgröt vet väl alla hus-
mödrar. Men här ett recept på
stuvade nässlor. Späda nässlor
tvättas väl, skaka av vattnet och
lägg dem i en gryta med lock.
Litet smör kan ni kosta på. Men
inget vatten. När nässlorna äro
möra grovhackas de med en kniv
i grytan. Om ni tycker att massan
är för vattnig så gör en liten
stuvning med mjöl. Anrättningen
kan brukas precis som stuvad
spenat. Den kan ock blandas med
spenat, om så önskas.

Torkade nässlor blir ett bra nä-
ringstillskott under vintern. Enk-
last torkar man dem utbredda på
rent papper på ett luftigt, skug-
gigt ställe. Efter ett par torra
varma dagar äro de färdiga att
stoppas ner i en påse för förva-
ring. Men glöm föralldel inte att
sticka ett par hål på påsen, så att
luften får tillträde. De torkade
bladen vattenläggas ett par tim-
mar före kokningen. Av dessa får
man en lika god nässeloppa el-
ler gröt som av de färskas bladen.
— Kallt te på de torkade bladen
blir en förträfflig måltidsdryck,
som innehåller alla de för krop-
pen nödvändiga närsalterna. Då
dessa tillföras kroppen i en fullt
löslig, naturlig form, äro de över-
lägsna butikernas konstgjorda
salter — fruktsalter och allt vad
de nu heter. C:a 15 gr torkade
blad övergutas med en liter ko-
kande vatten, får dra några mi-
nuter och silas.

Råkostsallad beredes så, att
man hackar bladen fint och blan-
dar dem med mosad potatis och
surmjölk eller sur grädde. Detta
är en god näring och en verksam
medicin.

Potatis skäres i tunna skivor
eller strimlas på råkostjärn. Läg-
ges i stekpannan varvats med
råa nässlor och finhackad lök,
gärna vitlök. Bara litet mjölk och
smör spädes på. Pannan gräddas
i varm ugn.

Det bästa hårvatten som finns
mot mjäll och håravfall kan fram-
ställas av nässlan.

Så ha vi Maskrosen... Nej, nu
får inte Örtagubben skriva mer
den här gången, ty då blir det
översvämning i spalterna. Men
kom inte och säg att ni måste
vara sjuka kommande vinter.

Om profetior, förutsägelser som tala till vår tid

En kväll med aftonrodnad ser vi utåt den långa gatan med spår-vagnsspåret — först kvarteren där människor uppehålla sig i för dem känd verklighet; sedan konturer som bli allt svårare att klart skönja. Vid synranden slutar gatan i ett hav med aftonhimlens ljus.

Man känner till att det finns en fortsättning. Gatan slutar inte vid krönet längst därborta. Tanken kan dröja vid minnet av staden bortom vår, städer därbortom — kring det vi känner till av kunskap och erfarenhet.

Det finns också vittnesbörd om människor som haft förmåga till förutsägelser om framtida skeenden, ofta säger vi att dessa haft en profetisk gåva. Vittnesbörden finns från många olika samhällen i olika historisk tid.

Nu vid gatan i skymning: Om någon kunde förutsäga framtiden kring ting och skeenden, kring levnadsöden skulle vi naturligtvis lyssna. Kunde någon se in i världshändelserna, i det för oss än mer ovissa men ändå bestämda för våra öden, skulle vi lyssna än intensivare.

Går man noga igenom tidningar och tidskrifter finner man även i vår tid spådomar, förutsägelser. Nu ges dessa av analytiker, arkitekter, psykologer, statistiker som av kända fakta söker det troliga. Enligt dessa återstår inte mycket för människorna att hoppas på. Statistik finns ju över radioaktiva moln, ökad brottslighet, världssvalt osv. Men det finns ingen samlad statistisk uppgift över alla faror som hota, inte heller vilka möjligheter som kunde yppas under gynnsamma omständigheter.

Människan som frågar efter livsmening blir lämnad åt ovissheten.

I det vi kalla profetior var oftast förutsägelsen rättframt uttalad, de är ändå svårförståeliga för oss nutida. Ofta förnekas också möjligheten av att någon enskild skulle vara i besittning av de gåvor det är fråga om.

Kyrkoherde emeritus Viktor Vallbergs nyligen utkomna "Syner — Uppenbarelsen — Förutsägelser — Profetior" börjar med exempel på förekomsten av sanndröm — fenomenet sanndröm skulle ändå inte kunna förekomma enligt förnekarna! Flammorian däremot hade gjort en omfattande undersökning som ledde till antagandet av själens existens oberoende av kroppen.

Om världskrigen fanns flera förutsägelser. Efter andra världskriget kom så atombombhotet. Vad som nu finns till av förutsägelser ha vi mött som de mäktiges hot, möjligheterna till skadegörelse är nu så stora. Allmänresonemanget blir ändå allt fattigare. Det vi känner till av gamla profetior hade däremot en viktig bisats — olyckorna kunde undvikas, det fanns en bödens och bättringens väg.

I kyrkoherde V. Vallbergs skrift sägs om Nostradamus förutsägelser (de väl hos oss mest kända): "Man kan ställa sig skeptisk mot dessa profetior, helt förneka kan man dock inte, de ange namn och årtal."

Den kände astrologen Nostradamus' förutsägelser har inte kunnat bortförklaras. Om den enkla

fiskaren från norska finnmarken Anton Johanssons förutsägelser har det sagts att dessa skulle vara hämtade från officerares samtal vilka finnmarkssiaren avlyssnat. Ingen har försökt förstå vad som kan ligga bakom siarens egen förklaring: "Intet har jeg fra meg selv. Det er alltsammen blitt meg meddelt av Jesus." Olyckor kunde också enligt Johansson avvändas genom "bön och bättring".

Om finnmarkssiarens förutsägelser säger V. Vallberg: "Det är omöjligt att Johansson varken av några andras eller egna funderingar kunnat lista ut framförallt följande, som varit publicerat i tidningar före kriget — Tyskland skulle förlora Elsass-Lothringen och kolonierna, Italien skulle övergå till ententen, Irland bli självständigt, det engelska väldet gå under, Indien bli fritt, stora krig i Asien ("Indien"), i ett av de nordiska länderna ("det mindre") skulle det bli revolution, kriget skulle vara i fyra år osv."

Dröjer man ännu sent en kväll, när skymningen därute gått över i mörker, inför mänskans möjlighet att förutse skeenden har man också funnit ovärderliga upplysningar i den återopade skriften av V. Vallberg. Här har verkligen en sammanställning av profetior skett som kan ge vägledning även för oliktankande. Det gäller ju det svåra att som folk och enskilda inse vår situation även ur syner — profetiors aspekt. Författarens kommentarer och reflektioner ville man närmast betrakta som kärnspråk. Plats ges där för skaldar, filosofer, historiker och statsmän som led i religionens allmänna mystik.

Religionens allmänna mystik — är den ännu realitet? I "Syner — Uppenbarelsen — förutsägelser — profetior" finns en uppteckning av den framtidssyn Amerikas förste president George Washington erfor: "Republikens son, se och lär." Berättelsen ger läsaren ett intryck av väldig skönhet — den rymmer också mycket av vår tids lidande.

Slutet av 1963 innebar chockupplevelser för Amerikas folk, men också tecken till självprövning, en önskan hos amerikanen att finna sig själv. Alltför erinrade sig presidenter som talat om "denna nation av Gud".

H. R.

"Är fallet andligt, så är upprättelsen nyfödelse av Anden, livets stora underverk. Livet leves, det är. Vetenskaperna jaga det, men hinna aldrig upp det. Filosofer och teologer söka efter dess formler, men varken teologiska eller "andevetenskapliga" dogmer kunna infånga dess begrepp. I själva livet, i livsgemenskapen ligger återställandet av ett brutet förhållande, försoningens hemlighet, nyfödelsen av Anden, Unio mystica, enligt Jesu samtal med Nikodemus (Joh. 3:8).

Men var går vägen till andelivet?

Svar: "Tagen tjänst hos mig, I alla av arbetet tröttrade, av bördorna tyngda, och jag skall skänka eder vila! Tagen på eder mitt ok och lären av mig, ty jag är i hela mitt väsen tålmodig och anspråkslös! Och I skolen finna edra själers jämvikt. Ty mitt ok är mjukt, och lätt är den börda, som

jag lägger på." — Då jag här inför en annan översättning än den officiella, så är det ej för att anmärka på den senare eller för att anse det vara något fel med denna utan för att visa, hur samma sak kan översättas olika. Vi ha väl tio olika översättningar av Nya Testamentet. Förmodligen äro de alla riktiga utan större felaktigheter, men det är där som eljest vid översättningar olika principer."

Ur "Syner — uppenbarelsen — förutsägelser — profetior" av V. Vallberg. Pris kr 4: 50. Litteraturförlaget.

Huru förklara röntgensynen?

Det finns människor, som ha förmågan att se t.ex. vattenåror eller metaller under jorden, eller att se föremål inlagda i en låda, eller att se livsförrättningarna i andra människors kroppar. — I tidningen "Die andere Welt" (Freiburg Br) berättas bl. a. följande:

I september 1928 berättade de spanska tidningarna om en spansk pojke, Benito Paz, som hade blivit undersökt av en spansk ögonläkare. Denne hade konstaterat, att gossen kunde tydligt se och beskriva föremål, som voro inlagda i metallkassetter. Likaså kunde han läsa brev, som man lagt i flerfaldiga kuvert. Men däremot kunde han inte iakttaga föremål, som man lagt mellan ett par brädbitar.

Vidare berättas om en 13-årig gosse i Californien, som vid undersökning av en ögonprofessor befanns kunna med förbundna ögon beskriva varje spelkort, som sattes framför honom. Han kunde spela biljard och tennis med förbundna ögon och med säkerhet föra en auto genom den tätt, trafikerade gatan. — Professorn ansåg ej att förmågan berodde på någon övernaturlig företeelse utan att han kunde "läsa med pannan", ty när han satte en bindel över pannan, så hade han ej förmåga.

Huruvida man vill kalla denna förmåga naturlig eller övernaturlig må vara vars och ensak. Inom det rent materiella området ligger den inte, men det är fallet även med andra förmågor, såsom tankeläsning, klärvoajans, telekinesi, sanndrömmar m. m. Förmedlingen sker icke såsom vid fotografering, vilket är fallet med ögats förmåga. Här är det icke ögat, som ser, åtminstone inte enligt det vanliga seendets lagar. — Klarsynen har sen gammalt förklarats såsom en syngåva genom "det tredje ögat", såsom det uttrycktes av de indiska psykologerna. Detta "tredje ögat" ligger i hjärnans botten innanför näsroten och kallas tallkottkörteln, glandula pinealis. Även Cartesius hade den åsikt. Det är också märkligt att enligt ut-sagor av klärvoajanta denna körtel har stort inflytande på hälso-tillståndet. — Förut har jag erinrat om fall, där personer genom något svårt slag på huvu-

FRÅN EN OPERATION

Från en tidskrift "Okkult Review" har Surya i sin intressanta bok "Der Mensch im Spiegel der Schulweisheit und im Lichte der Geheimwissenschaft" hämtat följande berättelse, där en person återger sina erfarenheter under en operation.

Herr Roger C. berättar huru han, under det att han var kloroformerad av en kirurg och därefter opererades, plötsligen fann sig själv stående framför ett fönster i en stor sal. Solen lyste klart därutanför, himlen var blå. Jag, såg träden och hörde fåglarna sjunga. Alltsammans tycktes mig bekant, men likväl kunde jag inte erinra mig vad det var. Jag närmade mig fönstret och kände fläkten av en mild vind. Solen kändes så mild och varm, att jag ville ge mig ut i det fria. Till min stora överraskning svävade jag ut i det fria.

Mitt emot fönstret såg jag gestalter, som rörde sig framför ett bord fram och tillbaka. På bordet låg något, som jag icke genast kunde känna igen. Jag närmade mig, men ingen tycktes märka mig. Där stodo flera män och två kvinnor, som alla skarpt iakttago föremålet, som låg på bordet. På den ena mannen var handen rödfärgad av blod och lade just en kniv åt sidan, varav jag förstod att en operation hade ägt rum.

"Hur är det med pulsen?" frågade kirurgen.

"Den är ganska svag."

"Då måste vi förstärka den. Fort en kompress!"

Sjuksystemen räckte det han begärde. Kirurgens arm gick därvid rätt igenom mig, då han mottog den.

Doktorn begärde ett bandage. Sjuksystemen räckte det rätt igenom mig, utan att jag på något sätt märkte det.

Gestalten på bordet, vars kropp var övertäckt med en duk, tycktes mig vara väl känd. Ansiktet var övertäckt, så att jag ej kunde känna igen det. Men jag tyckte mig äga ett dunkelt minne av att jag själv blivit behandlad just på detta sätt.

det blivit klärvoajanta, på grund därav att en rubbning skett i tallkottkörteln.

Det finns emellertid även ett annat försök till förklaring, vilket anföres i nämnda tidskrift: "1921 utkom en bok av professorn vid universitetet i Paris Louis Farigoule, i vilken denne anser, att vi ha synorgan överallt i kroppen i form av nervtrådar, som genom övning kunna bringas ända därhän att verkligen kunna se. Som stöd för sitt påstående hypnotiserade han sex personer, förband säkert deras ögon och suggererade dem att kunna läsa en tidning. Alla gingo ut med provet. Tills helt nyligen ha ej förut kända nervtrådar på huden blivit upptäckta (Calligaris).

Farigoules åsikt beträffande nervernas synförmåga upprepades 35 år senare av dr Karl König. — Dylika försök skall också ha gjorts i buddistiska kloster, såsom uppgivits 1960.

V.V.

"Snabbt", sade kirurgen i det att han slet av förbandet.

Assistenten befriade ansiktet. Jag kände lust till att få se ansiktet. Det föreföll mig att vara bekant, men kunde inte erinra mig var jag sett det. Under det att jag så betraktade anletsdragen, kom det för mig, att kroppen tillhörde mig och att jag var dess verkliga ägare. Kroppen började så småningom få liv och uttryck av smärta utbredde sig över anletsdragen.

Det föreföll mig, som om denna kropp vore på det intimaste förbunden med mig och som en del av mig själv. Men plötsligt försvunno gestalterna i salen och jag blev medvetlös.

Då jag åter uppvaknade låg jag i sängen och hade fruktansvärda smärtor till följd av operationen.

Dylika fall, anmärker Surya, är inte särdeles sällsynta. De förekomma ofta hos tandläkare under kloroformeringen. Man har därvid funnit att fluidalkroppen är bunden vid den fysiska kroppen medelst ett band. Om detta band blir avklippt, då skiljas de båda formerna och döden inträder för den fysiska kroppen.

Sålunda ha vi sett fluidalkroppar hos levande; men kan man äga någon kännedom beträffande de dödas fluidal? På denna fråga ger Surya ett par exempel. Vi återge det ena.

Professor Perty berättar i sin bok "Diesseits und Jenseits" följande, som är så mycket mer beaktansvärt som det har tilldragit sig i fullt dagsljus, är bekräftat av flera trovärdiga personer och varöver protokoll skall finnas i riksarkivet i Stockholm.

"När drottning Ulrika av Sverige hade dött, så lades den döda kroppen i en kista, ställd i ett med svart beklätt rum, som blev upplyst genom ett stort antal vaxljus. En avdelning av den kungliga livvakten höll likvaka i rummet bredvid. — En eftermiddag kom drottningens förtrogna hovdam, grevinnan Stenbock in i för rummet och befälhavaren för vakten lät henne gå in i paradrummet, varefter dörren stängdes. Då det emellertid dröjde om, innan hon hördes till, så började man frukta att något vederfarits henne. Därför öppnade gardesofficeren dörren, men ryggade bestört tillbaka. Nu skyndade de andra närvarande officerarna till. Alla sågo de genom den öppnade dörren, huru drottningen stod upprätt i sin kista och omfamnade ömt grevinnan Stenbock.

Var det verkligen grevinnan Stenbock, som kommit på besök? Nog var det fallet, men inte den lekamliga grevinnan. Det var den astrala eller fluidiska. Hon hade nämligen just vid det tillfället dött i Stockholm. Således överlevde hennes andra jag, vilket ju är fallet med alla människor.

En julaftonsupplevelse i Erzgebirge FRÅN MARTYRKYRKANS TID

I "Die andere Welt" nr 12, 1965 berättar en lärare Josef Stibitz en sällsam historia som vi återger i sammandrag.

Då Stibitz gick på seminariet hade han en studiekamrat som var mycket stilla och inåtvänd. De blev mycket goda vänner. Senare förlorade de dock kontakten med varandra och det enda Stibitz visste om vännen var att han fått anställning som lärare i sin hemtrakt i Erzgebirge och att han med åren blivit allt mer inbunden.

Stibitz själv hade fört ett rätt rörligt liv och haft många anställningar när han också omsider fick plats som lärare i en by i Erzgebirge. På resan dit strax före jul tänkte han mycket på sin gamle vän och gladde sig över att nu kanske kunna återknyta kontakten med denne. Han satt fortfarande i sådana tankar då tåget kom fram till ändstationen och han måste stiga av för att sedan till fots bege sig till sin nya arbetsplats.

Det var ännu tidigt på eftermiddagen och decembersolen kastade sina sista strålar över landskapet med dess böljande höjder och mörka snötäckt skogar. Han hade ungefär två timmars promenad framför sig och gav sig med friskt mod iväg för att inte överraskas av mörkret.

Till att börja med gick det bra, han njöt av den friska luften och det vackra landskapet. Men så började det snöa. Vägen var liten och snart förlorade han helt orienteringen i snöryan och fann sig irra runt inne i djupa skogen utan en aning om vart han skulle ta vägen. Snart började det också

Har själen . . .

Forts. fr. sid. 2

ringar måste ha sina speciella fack i hjärnan, behövs inte mer än att använda sitt sunda förstånd, använda förmågan av logiskt tänkande. Men den använder väl vetenskapsmännen? Jo, i vissa fall, men inte i alla. Ingen förvillelse är fastare än den, som låst in sig i ett självgott självbedrägeri. Där saknas, så länge det är möjligt, förmågan till självkontroll och självkritik. Dessa egenskaper upptagas i stället av självklökhet, det största hindret för objektiv forskning.

"Men frenologien har väl inte större värde, än att vi kan undvara den?" — Äh, det är så mycket, som vi kan undvara och ändå använda; men vi göra förluster, om vi inte använda det eller det, som har en uppgift eller som berikar vår kunskap. Frenologien är svårlärd, om det gäller att i praktiken behärska den. Därför ha vi haft så få, som utövat saken. Det ger ju inte heller någon valuta i pengar, om man lär sig dess grunder. Men — det finns saker, som äro intressanta, även om de inte ha för oss personligen någon praktisk betydelse.

Litteratur: Människokunskap, 2 delar. Frenologisk psykologi (Litteraturförlaget). V. V.

mörkna hastigt och situationen blev allt svårare. Inte ett hus eller en varelse fanns att se någonstans. Han greps nästan av panik.

Visserligen kom han om en stund ut ur skogen och såg öppna fält framför sig men han såg ingen väg någonstans och visste ej var han befann sig eller vart han skulle gå för att komma fram till byn dit han skulle. Plötsligt tänkte han på vännen. Då fick han mitt i snöryan se en människas stå och vänta på honom en bit bort. Han kunde endast otydligt se ansiktet men kände ändå genast igen sin gamle vän, och glad frågade han: "Hur i all världen kommer sig detta att Du möter mig här? Du kommer ju som en räddande ängel!"

Sig lik som förr svarade vännen med ett stillsamt leende: "Ja, kanske det. Jag längtade plötsligt efter Dig. Den här vägen går jag annars rätt ofta. Men nu får vi skynda oss innan det blir alldeles mörkt."

De fortsatte. Han sade inget mera och Stibitz hade nog att göra med att kämpa sig fram i snöstormen. Han hade visserligen mycket att fråga sin vän om men tänkte att snart skulle de ju vara framme och då blev det säkert tid att prata om ett och annat. Efter en stund började de emellertid åter växla ett och annat ord. Stibitz frågade: "Är Du bekant också i den här byn?" Stormen förtog nästan den andres röst då han svarade: "Ja, det var min sista plats." Stibitz såg då på vännens fina, bleka ansikte och tänkte på hur synd det var att han inte hade uppehållit kontakten med honom under alla de gångna åren. Men han tröstade sig med att nu skulle de ta igen den förlorade tiden, nu när de bodde på samma ort igen, och han frågade för säkerhets skull: "Du bor väl rätt nära här eller hur?" Den andre log då stilla och svarade: "Alldeles i närheten."

Stibitz tyckte att han hade frågat dumt för det var ju tämligen självklart att vännen måste bo nära annars hade han ju inte varit på den här vägen en oväderskväll som nu. Men han kunde inte låta bli att fråga om vännen ville följa med honom ända fram till byn, och denne nickade bara som svar.

De kom fram till byn och stappade fram genom de mörka gatorna där man knappast såg husen i mörkret och snöryan. "Är vi inte snart framme vid skolan?" frågade Stibitz, som nu var alldeles uttröttad efter många timmars vandring i ovädret. Han hörde då den andre nästan viska bredvid sig: "Här är det" och såg då framför sig en låg lantlig en- våningsbyggnad. Han gick fram och knackade på dörren, men såg

då att vännen drog sig tillbaka. "Vill Du inte komma med in? I ett sådant här väder..." Just då öppnades dörren och Stibitz såg hur den andre nästan skyggt drog sig undan. Ett ögonblick såg han hans bleka ansikte med de fina dragen le mot sig i ljusskenet innan det försvann i en snövirvel.

Det var överläraren som kom i dörren och då han fick höra vem det var bjöd han Stibitz genast stiga på in i det varma köket där en äldre dotter stökade med kvällsmaten. Snart var han installerad i sitt rum i övervåningen och då de senare satt allesamman runt den öppna spisen sade överläraren: "Ja, Ni kan då tacka Gud att Ni tog Er hit i det här vädret. Jag hade redan börjat fundera på att skicka ut ett par rejäla karlar att leta efter Er."

Stibitz svarade att det var rena tillfälligheten att han inte hade helt gått vilse i ovädret och han berättade sedan om hur hans gamle skolkamrat kommit förbi honom av en slump och visat honom den rätta vägen till byn. Överläraren menade att det lät ju som en saga och att den där skolkamraten måste då vara en rolig prick som gav sig ensam ut på vandring i sådant väder. Bodde han här i närheten kanske? Stibitz svarade att vännen hade berättat att han hade haft den platsen som han själv just nu skulle tillträda och att han nu bodde rätt nära.

"Er företrädare — här-i-i-skolan?" stammade överläraren och stirrade med skräck i blicken på Stibitz. "Ni menar väl aldrig vår kollega Kirchner?" När Stibitz svarade att det var honom han menade, blev överläraren alldeles utom sig och stammade än en gång att det kunde han väl då aldrig mena. Än en gång måste Stibitz upprepa att det var som han sagt. Överläraren blev då alldeles tyst, stirrade allvarligt in i elden en lång stund och sade sedan: "Ja, detta kan jag inte ge Er någon förklaring på. Vår kollega Kirchner dog för fyra veckor sedan och ligger begraven här borta på kyrkogården."

Stibitz måste nu berätta allt som hänt för överläraren och dennes dotter och de kände väl igen Kirchner på beskrivningen. Han hade en längre tid varit lärare där och bött i samma rum som Stibitz nu skulle ha. Så hade han dött och nu skulle Stibitz bli hans efterträdare.

Full av förundran stod Stibitz senare på kvällen uppe i sitt rum och såg genom fönstret ut på den lilla kyrkogården som klart syntes i månljuset sedan ovädret slutat. Och med tacksamhet tänkte han på vännen som hjälpt honom trots att han hade lämnat den här tillvaron.

Övers. O. A.

Efterföljande dikt återger en berättelse från martyrtiden. Den är hämtad ur den kända diktsamlingen "Palmblad" av K. Gerok, utmärkt översatt av dr Fritiof Rydén.

"Jag kristen är"

Jag kristen är, så talar du, min vän,
och ser på lärarn glad och oförfärad.
Ja, lätt med munnen är man kristen, men
med gärningen vill Herren helst bli ärad.
Giv akt och lär dig vad det innebär:
"Jag kristen är!"

Cyrrillus liksom du en gosse var,
än korsets tro åt många död beredde.
Dock modern honom snart till Kristus bar,
fast mot en hednisk faders bud det skedde.
Den muntre gossen tidigt stamma lär:
"Jag kristen är!"

I skolan går han, huld till kropp och själ;
men där den unge bedjarn hånas bara,
som ibland Elis söner Samuel,
som Josef ibland falska bröders skara.
Han tiger och sin tröst i hjärtat bär:
"Jag kristen är!"

Hans moder dör, o bittra hjärtekväl!
Vem skall det moderlösa lammet vakta?
Hans fader hotar, ber med jagert tal.
Vem skall hans tros knappt spruckna blomma vakta?
Jo, moderns ord han from i hjärtat bär:
"Jag kristen är!"

Då går en grym befallning ut från Rom,
att alla kristna fängsla och förgöra;
Caesariens drabbas av en blodig dom,
och gossen knektarna till praetorn föra,
som frågar strängt: Säg, gosse, vem du är:
"Jag kristen är!"

Du är en däre, utstött av din far,
och vill ditt unga liv så helt fördärva?
"Hos Gud i himmelen ett hem jag har,
däruppe får jag bättre skatter ära.
I bödlar, nalkens, färdig står jag här:
"Jag kristen är!"

I hårda rep hans späda kropp blir snörd.
Skall bålet ej den lille våghals skrämra?
Ren bliver han till avrättsplatsen förd,
ren sprakar lågan, då sin späda stämman
han höjer klart och modigt vittne bär:
"Jag kristen är!"

Milt varnande hörs ännu domarns tal
och bödlarna, de känslolösa, gråta,
"Ack, vi begråten i mitt korta kval?"
så-talar han, "vi viljen i ej låta
mig komma hem? Ej bättre jag begär:
Jag kristen är!"

Till bålet man det unga lammet för;
högt klagar folket, lugnt han framåt träder,
mot himlen tyst han blickar, förr'n han dör.
Ren sveder röda lågan hår och kläder.
Då hörs ur elden, som hans kropp förtär:
"Jag kristen är!"

Det är fullbordat! Segern blivit hans,
och snart hans hjältesjäl i himlen hamnar,
där änglar honom räcka segerns krans,
och ömma modern honom saligt famnar.
Med tack och lov han jublar evigt där:
"Jag kristen är!"

Denna berättelse bör kunna förstås av vår tid. Den äger sina motsvarigheter, då kristendomsundervisning av barn är förbjuden inom halva mänskligheten, där föräldrar riskerar hårda straff ända till döden, om de undervisa sina barn i kristendomen och där barnen stundom tas från föräldrar för att uppfostras till den lära, som förkunnar tillintetgörande i hela världen av all religion, framför allt kristendomen.

Men hos oss tycks man vara så trygg att inte ens ett ord får yttras om den saken. Då kommer man att minnas några ord ur den dikt, som den 27-årige Tegnér skrev 1811:

Tror du dig ensam trygg? Så är ej våldets art.
Var viss, det klappar ock uppå din fjällport snart.
Betänksamt ödet står med griffeln höjd att rista
i kopparn in din dom, den eviga, den sista.

Sierskan från Axmarbruk Om

ANNA FRIDS i Färnäs memoarer.

Genom en hel del artiklar och reportage i dags- och veckopress bör Anna Frid vara rätt välkänd i hela landet. Enkelt och rättframt berättar hon om sitt liv, om hur hennes egenartade förmåga uppträdde redan i hennes barndom. Vidare ett kapitel om hur hon använt sin psykiska gåva till att utpeka var personer som försvunnit fanns eller att förutsäga händelser i människors liv. Inte minst intressant är hennes "tankar och visioner".

9:50

V. Vallberg

Syner —

Uppenbarelser —

Förutsägelser —

Profetior

I vår händelserika och, kanske ödesdigra, tid kommer denna bok som en intressant påminnelse om vad kända siare sagt om kommande världshändelser. Sådana siars förutsägelser som Nostradamus, Anton Johansson, Malachia m. fl. granskas.

4:50

Två nya skrifter av den snart 95-årige Kyrkoherden V. Vallberg

En tysk präst, dr Bauer, har skrivit en bok med titeln "Den kära vidskepelsen". — Man får veta hur okristligt det är att tro på slagruta och pendel, sanndrömmar, spiritism, ögon diagnos, handdiagnos, astrologi, Ufos. m. m. Kyrkoherde Vallbergs svar på detta är en skrift

Den kära
Okunnigheten
Kr. 4:—

Rythmoscope

Ett personligt Rythmoscope ger Er 6 månaders biorytmisk information som avslöjar Edra "goda och dåliga dagar". Beräknas och sändas direkt från Ylinenpatents, Stockholm. Meddela födelsedag, månad och år. Pris kr 12:— + porto. Beställes från oss.

DET NYA TESTAMENTETS SANNING bestyrkt genom de apostoliska Fäderna

"Jag anser att svenska folket behöver denna skrift", skriver förf. till förlaget, "såväl förnekare som beännare. Så långt jag kunnat finna har jag icke lyckats att upptäcka en enda skrift från detta århundrade, som på historiska grunder bekräftar det Nya Testamentets författande under den apostoliska tiden, d. v. s. under det första århundradet.

Utkommer i slutet av juli.
Kr. 4:—

VAD ALLA SÖKER

ANDLIG TERAPI

AV
DOKTOR REBECCA BEARD
Kr. 12:50

EFTER 20 år som läkare, lämnar Dr. Rebecca Beard sin praktik för att ägna sig åt "andlig terapi", sedan hon konstaterat att helbräddagörelse är en realitet, lika verksam nu som på Jesu tid. I denna utomlands mycket uppmärksammade bok — över 100.000 sålda i USA och England — visar Dr. Beard hur vetenskapen av idag kommer allt närmare de fakta som religionen alltid framhållit. Hennes uttalanden vittnar om en djup övertygelse att den andliga kraften är suverän och förmår ingripa även när det gäller att bota sjukdomar. Förbön, bön, meditation och en positiv livsinriktning åstadkommer förbluffande resultat.

En bok för alla kristna sanningssökare, inte minst för alla spiritualister, som vill lära känna grundvalarna till healing — andlig läkekonst.
"Detta är en av de mest betydelsefulla böcker som någonsin skrivits om andligt helande."

Biskopen av Croydon.

pendel och slagruta

har VIKTOR VALLBERG
utgivit tre skrifter:

DEN ETERISKA STRÅLNINGEN

Livets Urgrund —
Underverkens värld

Häri ger förf. grunderna till hur det går till samt vad pendelrörelsen betyder.

3:—

MYSTIK OCH REALISM

Vågrörelser och strålkraft
från den ultraröda sfären till
den ultraviolette.

Människorna uppdelas här i olika anlagsgrupper vars särmärken pendeln anger. Dessutom en del exempel på vilket utslag en mängd kända personer ger med kommentarer.

2:—

INTELLIGENSMÄT- NINGAR OCH TIDSPEJLINGAR

Som titeln anger är det fråga om att testa med hjälp av pendeln. Även här ges en hel del exempel. Graderad karta medföljer. Endast ett fåtal ex kvar.

4:50

Pendlar av mässing pr st 3:50
Pendelkarta, 40 grad., pr st —35

HOMEOPATISKA SJÄLVLÄKAREN

av Klara Fransén

Klara Fransén var på sin tid en mycket känd och omtalad homeopat. I denna bok ger hon en god inblick i homeopatiens grundläggande livsåskådning. En avdelning är ägnad åt ett flertal homeopatiska läkemedel och deras verkningsområden, en annan sjukdomar, deras orsaker och behandling. Förord av prof. Carl Sundberg och leg. läk. Inez Laurell. Innehåller 224 sid.

Kr. 10:—

EN STIMULERANDE LÄSNING

SEKLET årg. 1954-1965

Nu har vi äntligen lyckats plocka ihop alla nr av SEKLET 1954—1965. De bjuder en utomordentligt intressant läsning i skilda ämnen, skrivna av personer med mycken kunskap och stor begåvning. Pris för alla årg. tillsammans

15:50

Vår tids drama

Sedan boken DJÄVULSDANSEN kom ut i bokhandeln har en hel del hänt; man börjar få upp ögonen för de destruktiva element vi är utsatta för. Ännu är det bara en del förgiftningar av mat, luft och vatten som kommit i blickfånget. De destruktiva krafterna har vaknat och ilat till kamp och försvar. Man försöker bortförklara och mildra, för att få behålla gifterna. — En sak som ingalunda räddar oss.

DJÄVULSDANSEN

av Günther Schwab

är en stark nutidsroman. För vår ungdom, som vill skapa sin ljusnande framtid, för den sökande och för den som ännu kan tro, kommer denna bok att betyda en glimt av ljus i vår tids andliga dimbildning — en klar vägvisare i den hektiska förvirringen och det krampartade självförhållandet. — Den är både en stoppsignal och ett löfte.

Boken är utgiven på ett flertal språk. I Tyskland är den såld i närmare 40.000 ex.

Kr. 26:50

Vill Ni köpa ett UNIVERSITET?

för 18:70 + porto.

Om så är fallet skall Ni redan i dag rekvidrera Viktor Vallbergs

Människokunskap

i två delar, nära 800 sidor, stort format,
med många illustr.

Den, som tillägnat sig den kunskap som ges i detta verk äger en del av den rika kunskap som författaren äger. Här meddelas delvis ett vetande som inte torgföres av den "vanliga" vetenskapen, utan det rör sig om kunskaper, som går utanför det vanliga. Man kan kalla det för en "hemlig" kunskap, om man vill. Men den är inte mindre prövad för det. Orsaken till att vi nu endast vänder oss till våra kunder är, att av första delen finns endast ett fåtal ex kvar. Verket kommer inte att tryckas om inom rimlig tid, tryckningskostnaderna äro redan nu så höga att varje del skulle kosta över 30:—.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING till första delen.

FÖRORD

INLEDNING

Kroppens form och huvudform.
Viljans frihet.

MORFOLOGI

Carl Hutters system.
Kretschmers system.
Den fyrdelade temperamentsläran.
Ledos' och Leclercq's system.
De planetära typerna.
C. G. Ljungs fyra (åtta)
"psykologiska typer".
Lawaters fysionomilära.

FRENOLOGI

Frenologiens historia.
Grundläggande synpunkter på frenologien.
Frenologiens grundformer.
Frenologisk orientering.
Galls frenologilära.
Frenologisk organlära.
Studiebilder.

TYPER OCH DIAGNOSER

Typer och dignaser.
Korta diagnoser över några kända personer.

IRIDOLOGI OCH FRENOLOGI

DEN BESJÄLADE FORMEN

RADIOLOGI

PSYKOLOGI

ETNOLOGI

MORALEN OCH MÄNNISKAN

MÄNNISKAN OCH RELIGIONEN

MÄNNISKOKUNSKAP OCH UPPFÖSTRAN

MÄNNISKOKUNSKAP OCH SJÄLAVÄRD

ANMÄRKNINGAR

SOLI DEO GLORIA

LITTERATUR

LITTERATURFÖRLAGET

Birger Jarlgatan 63, 1/2 tr. STOCKHOLM VA

Postgiro: 5 29 99 - Tel. 31 04 63

Namn

Adress

Postadress

SEKLET

Redaktör och ansvarig utgivare HARRY BLOM
REDAKTION OCH EXPEDITION
Birger Jarlsgatan 63, 1/2 tr. Stockholm Va
Postadress: Box 634, Stockholm 1
Telefon 31 04 63. Bostadstel 34 80 69
SEKLET är avsedd att utkomma med 6 nr under år 1966.
PRENUMERATIONSPRIS kr. 7: 50 1966.
Postgiro 5 29 99, Litteraturförlaget
Bankgiro. 56—5472
AB Godvils tryckeri, Sthlm 1966.

Lantmätare
Herr Carl Olof Holmqvist
Svartingstorp
L ä s k e b y

PIGG PÅ POLLEN

— Så pigg du ser ut, som var så nere då vi sist träffades för någon månad sedan.

— Ja, jag var verkligen trött. Mina vänner tjuade om att jag borde försöka Örtagubbens POLLEN MED REGISAN. Jag gjorde det och det var verkligen bra.

Regisan innehåller medicinaljäst. Denna är särskilt rik på B-vitamin. Den verkar reglerande på magen, styrke och stimulerar vid trötthetstillstånd. Även dagsbehovet av C-vitamin och kalk ingår i Regisan.

ÖRTAGUBBENS POLLEN MED REGISAN

150 tabl. 8:60
500 tabl. 26:—
1000 tabl. 48:—

500—1000 fraktfritt till SEKLET:s läsare

ÖRTAGUBBENS POLLEN

ÖRTAGUBBENS UTVALDA SVENSKA POLLEN

(vanliga pollen)

finns fortfarande. Priset är lika lågt som för
Pollen med Regisan.

Vitlökskapslar

Vitlök är den starkast helande vegetabil som finns. Intet ämne rengör och desinficerar så som vitlök tänderna och munhålan, halsens och bronkernas slemhinnor, motverkar jäsning i mage och tarm, fördriver inälvsmaskar och andra parasiter, desinficerar urinen, botar utslag och exem, motverkar åderförkalkning och högt blodtryck och stimulerar alla körtlar till verksamhet. (ur Örtagubbens 25 underbara läkeörter).

Vitlökskapslar:

25 st	1:85
50 "	3:65
100 "	7:—
200 "	12:40

Vid för högt
blodtryck

Misteldroppar

Schwartzwald misteldroppar

Fl. 50 cl. kr.	6:75
100 " "	12:20
200 " "	21:55

TC-Vetegroddolja

cirkulationsbefrämjande
och hjärtstyrkande

ÖRTAGUBBEN för en vetegroddolja av högsta kvalitet. Den finns i två förp., 150 och 300 ml. Dessutom i kapslar.

En tesked vetegroddolja är i regel den lämpligaste dagliga mängden att ta in. Den bör intas som den är, men kan tas såsom salladsås eller blandad med grönsaker.

Pr fl. om 150 ml 11: 50
Pr fl. om 300 ml 20: 15

Dragéer: pr ask 11: 30

YERBA-TE MATE

Ett utmärkt hälsote, som svenskarna lärt sig uppskatta mer och mer. Det har gjort sig känt och omtyckt i många länder framför drycker av många andra växter för sina hälsobringande och underbara egenskaper och sin förmåga att tillföra organismen kraft och energi, befördra matsmältningen, stilla hunger och törstkänsla och som intet annat medel driva ut urinsyra ur kroppen och rena blodet.

Pr pkt 1/4 kg 3:85

Jon Won har hjälpt många

JON WON är ett hudvårdsmedel, som är välgörande mot trötta, värkande och svullna fötter. effektivt mot köld och solskador, hjälper vid lättare brännskador, är utmärkt som rakvatten. Och det gör — OBS utspädd — god nytta mot rodnader och småsår i spädbarnens ömtåliga hud.

Jon Won kan också hjälpa Er

Pr fl. om 200 ml. 11:45

FRISKUS HÅRELIXIR

Detta är ett fullkomligt enastående preparat som torde vara oöverträffat för sitt ändamål. Det användes för daglig ingnidning såväl mot klåda, mjäll och håravfall som för att hålla hår och hårbotten sunda och välvärdade.

Med Friskus Hårelixir försvinna de nämnda obehagen i regel efter få gånger, men då det sällan är möjligt att snabbt bli fri från desamma, tillrådes att helt övergå till detta hårvatten. Friskus Hårelixir gör och håller hårbotten frisk, gör håret mjukt, smidigt och vackert.

Dess pris är billigt, men dess verkan underbar, och gör att man får behålla sitt hår.

Pr fl. 10:15

Homeopatiskt husapotek

för endast kr 52:—

58 år

i homeopatiens
tjänst

Många har frågat efter ett homeopatiskt husapotek. ÖRTAGUBBEN har nu sammanställt ett sådant och det kan tillfredsställa rätt höga anspråk på allsidighet. Det innehåller 22 av erfaren homeopat utvalda medel och avsikten är, att ett medel skall finnas tillhands vid varje hastigt påkommande sjukdomstillbud, tills läkare hinner anlitas. En liten skrift som beskriver medlens verkan och vilka medel som kunna komma ifråga vid olika sjukdomstillbud medföljer gratis.

Medlen äro utvalda ur Askersunds Tekniska Fabriks pålitliga tillverkningar. Då en del fl. innehåller 20 gr betyder detta ett erbjudande om mer än 15 % rabatt + porotofritt.

Passa detta tillfälle att anskaffa ett fullständigt homeopatiskt

Husapotek — för endast kr. 49:—

En svensk fabrik som uppnått denna aktningvärda ålder måste det vara något särskilt med. Så är det också. Det är Askersunds Tekniska Fabrik som grundades 1907, som alltsedan dess åtnjutit allt större förtroende för sina pålitliga tillverkningar och som alltså går framåt.

Denna fabrik har jag fått förtroendet att representera. En förteckning å homeopatiska medel och prislista erhålles på begäran. Ni kan beställa böcker och andra varor på samma gång som Ni skriver efter homeopatisk medicin.

ÖRTAGUBBEN

Birger Jarlsgatan 63, 1/2 tr. Stockholm Va
Postadress: Box 634, Stockholm 1
Postgiro: 5 83 44
Bankgiro: 56-5472
Telefon: 08 - 31 04 63

Varor som ej upptagits här anskaffa vi gärna i den mån det går. Order å 50 kronor sändes fraktfritt i en del fall. Glöm inte att frakten vid små best. kan bli förhållandevis dyr; vid sändning av varor i glas måste vi skicka som "bräckligt" varvid portot blir 50% högre. Denna skillnad uttages av kunden.

Genom att gynna oss har Ni hälsokostaffären å närmaste postanstalt.

Från ÖRTAGUBBEN	Namn
Box 634, Stockholm 1	
rekvireras här förprickade artiklar att sändas mot postförskott.	Adress
	Postadress